

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Avla ... Thesavrorvm Dei In Passione D. N. Iesv Christi
Effusorum ad Resvrrectionem Mvltorum**

Eyschen, Georg von

Coloniae, 1658

§. 155. Vbi crucifixerunt eum. v. 18.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45556

rat veluti publicum infamiae theatrum, iam locus sit honoris ac veneratio-
nis, & tanquam patens omnibus Christianis templum, in quo Deus homo
cruci quondam affixus colatur, uti prophetaverat futurum Ieremias cap.
31. v. 39. ubi describit quantum amplianda sit Ierusalem post captivitatem
Babylonicam. Ad hunc ergo monte exiit Iesus à Hierusalem, à tribuna-
li, à Pharisæis, Principibus Iudæorum, & Pontificibus non reversurus nisi
cum gloria accepto gravi sanctæ crucis ligno libenti & placido animo,
gestans illud ingenti cum desiderio ad Patris sui gloriam pro salute mor-
taliū: nec crucem modo illam ligneam, verum etiam totius mundi in se
peccata omni mole ponderosiora, in se recepit, atque in Calvariam aspor-
tauit, ubi eam cruci affixit, occidit, proprio diluit sanguine & morte sua acer-
bissima expiavit. Hoc est quod Proposita ait *Omnes quasi oves erravimus
unusquisque in viam suam (id est post concupiscentias & oblectationes suas) declinavit
& posuit Dominus in eo iniquitatem omnium nostrorum.* Simul autem & perfe-
ctionis quandam nobis Dominus formam re ipsa hic exhibuit, uti ante ver-
bo nos instituerat, seipsum funditus abnegans, & resignans, crucemque
suam constanti perseverantia ferens.

Quisquis ergo eius vis esse discipulus tu quoque fac similiter & sequere
Dominum tuum exemplum vides, inspice & fac secundum illud.

S. 159. Vbi crucifixerunt eum. v. 18.

In loco scilicet Golgotha, Hierosolymæ ad occasum solis vergente,
tunc ante portam posito: at quæstio hic oriri videtur quomodo Christus
Dominus sit cruci affixus, an humi stratae an vero erectæ affixus? Primum
voluit D. Anselmus, Laurentius Iustinianus, Abulensis & alij &c. quia ea
ratione facilius videtur fuisse Christi crucifixo, & ita communius appensi
sunt, ij qui crucem in paratum locum supplicij detulere. inde factum au-
temant plerique, ut in die veneris sancto cruci humi depositæ figamus os-
cula, in memoriam diei illius, quæ crucem stratae vidit in nuda humo, ei-
que instratum luxit, genuitque mundi Salvatorem.

Contra tamen existimant alii eum in cruce iam ante erecta fuisse af-
fixum ita S. Bonaventura, Toletus, Ribera & alii. Et videtur colligi ex reve-
lationibus S. Brigittæ, cui favet illud canticorum. *Ascendam in Palmam &
apprehendam fructus eius,* utique crucis, in quam velut in victricem palmam
ascendit servator optimus, ex eaque orbi iam perituro vitæ fructus dedit.

Secunda Quæstio, an non etiam funibus Christus ipse cruci fuerit al-
ligatus? fuisse vult S. Hilarius, cuius opinioni astipulatur illud, quod ij fu-
nes

nes Romæ etiamnum ostendantur in templo S. Crucis, cui sententiæ fa-
vet etiam ea ratio quod tota corporis moles vix videatur à manibus pen-
dere aut sustentari potuisse: imo ne sic penderet ac sustentaretur præter
funes etiam ferrea vincula manibus impleta fuisse. Vult Nonnus Panopo-
litanus paraphrastes, sic enim habet: *Extenderunt Christum astringentes, vici-
plisatæ utriusque manus ferrea vincula, nisi hæc ipsa vincula ferrea, interpre-
tatur esse clavos.*

Tertia Quæstio tresne fuerint an quatuor clavi, ita ut fuerit manibus
singulis sic & pedibus sui infixi sint clavi? Communis opinio tres tantum
numerat: minus vulgata quatuor recenset: sic videtur D. Brigittæ ab ipsa
Virgine Matre quondam revelatum, sic etiam testari videntur impressi D.
Francisco stigmata quæ clavos omnino quatuor exhibent, ut adverte Lu-
cas Tudenis. Cuius porro molis fuerint ij clavi non ita constat, Andreas
Valladier Doctor Theologus & celebris Ecclesiastes asserit singulos fuisse
fetus qui pedem longos, ut pater ex eo qui Parisiis in sacello sancto visum &
colitur. Et certe necessum est fuisse inusitatæ magnitudinis cum & in car-
pum & ex eo in volam manus, & ex hac in crucem sine adacti. Est carpus
brachij extremitas quæ proxime nequitur manui in eo maxime censeatur
pulsus, seu arteriæ micatio; in eo etiam sunt plurima nervorum contigua
& veluti nemus aliquis, & quod inde consequens, in eo maxime viget sen-
sus tactus, adeoque dum is convellitur ingens dolor. His ita constitutis, il-
lud ad extremum conficio clavos ingenti visui, crebraque contusione ad-
actos fuisse per carpum non directe sed transversum, ita ut per carpum ad-
digerentur in manum, & clavi extremitas in extremam manus superficiem
desineret, illamque affligeret cruci. ita porro affligi placuit, tum ut hæretet
firmius, tum ut maiori afficeretur cruciatus: dum clavi per diffusos in carpo
nervos, arterias & venas adiguntur, easque contundunt. Sed & aliunde
mirum quantum accrevit dolor, scilicet ex distensione pectoris, omnium-
que prope ossium luxatione: cum enim crucem temere cerebrasset pri-
mum illi infixerunt manum unam, at ubi ad dextram ventum est, cum es-
duci non posset ad paratum in cruce foramen alterum, necesse fuit mag-
na vi, ad motisque vinculis eo trahi, distentis nervorum compagibus, di-
stractis artubus, & luxatis ossibus: in ea porro distensione corporis totius
& disjunctione ossium, pectoris, distractione & nervorum maior quam in
ullo alio cruciatus perceptus est dolor, cuius ratio petitur à natura, ipsaque
humani corporis compositione: cum enim ossa pectoris sint instar alicuius
valli, & propugnaculi pro corde, si ea plus æquo distrahantur, necesse est
exoriri plane immanem doloris sensum. *Et ita experientia propria didi-*
citur

esse se testatur Catharina Senensis, si quando à Christo, seu sponso, passionis eius, dolorumque omnium fieret particeps: sentiebat illa longe maximum cruciatum in distensione & distractione peccatoris non ab simili quam olim servator pertulisset: Et certe quantum sit doloris sensus etiam è suo metiri quisque potest, qui aliquamdiu extensis brachijs oraverit: maxime & conatus aliquis, si vis, si temporis diurnitas accesserit, quæ omnia in Christo fuere summa.

Quæro quarta, an pependit in cruce omnino nudus, more scilicet Romano? S. Ambrosius & S. Bonaventura censet servatorem optimè ita in leculo crucis nudum iacuisse & conspectum esse ut nulla pars nisi sanguine fuerit tecta. Quod insignis ignominia nota illara animæ, corporique longe castissimo, fuit sane gravissimum. De ea nuditate ita D. Ambrosius *Nudus crucem ascendit, nudum esse video, talis ergo ascendat qui seculum vivere parat, ut seculi aduimenta non querat: victus est Adam, qui vestimenta quaesivit: vixit ille qui vestimenta deposuit, & talis ascendit quales nos auctore Deo natura formavit.* Hactenus S. Doctor cui consentit Taulerus, qui primum Adam secundo sic opponit. Adam ob amissam innocentiam tegere se, & vestibus operite festinavit: Christus vero nudatus est, eo quod integram & illaesam servasset innocentia puritatem, nec ullo ei alio regimine opus erat. Et ex Christi quamvis timenda nuditas Martyribus animos fecit ut eam ipsi non inique paterentur, eius vel exemplo vel amore provocati. Ita S. Flavia virgo nobilissima & Martyr inelyta, soror que S. Placidi Martyris in situ Mamuchæ Tyranni nuda suspenderetur, hæc ad illam virginea invictaque mente *Ego non tantum corporis nuditatem sustinere parata sum, sed & gladium & ignem propter eum qui pro me denudari, flagellari, crucifigi voluit.*

Ita hoc quo vivimus ævo in Iaponia Matronæ & Virgines, quæ genere, quæ virtute nobiles patiuntur se nudas ad ludibrium exponi & vestes quam fidem amittere malunt, sunt tamen alij pij qui eo loci ac temporis consulum volunt, vel spectantium oculis vel pudori Christi, ideoque censent ex Revel. S. Brigittæ omnino quidem nudatum Christum immitti barbaraque carnificum manu, at tectum piæ cuiuspiam alterius beneficentia: fuit enim, ut aiunt, ex astantibus unus aliquis, quem eius nuditatis, ac pudoris (qui iam in Christi vultum ascenderat) miseratio cepit, iniecit ille linteolum in Christi manus qui illud sibi circumposuit antequam manus ligarentur cruci. D. Anselmus officium illud seu beneficentiæ seu pietatis adscribit virgini Matri, quæ impatiens eiusmodi nuditatis, ac filij misera, velum sibi è capite detraxit, per confertam militum turbam penetravit,

Deique hominis ac filij pudorem texit, quem scilicet & natura & ratio & infirmitas cuique honestatis amor legi voluit.

Ultimo quaeritur, cur scilicet ex variis mortis generibus quæ occurrerant eo tempore, hoc sibi elegerit Servator optimus, neque enim estimandum, quod illud aut ex necessitate aut ex Iudæorum malevolentia subierit ut alij rei. etsi enim ei ab æterno Patre impositum esset præceptum moriendi, adeoque necessitas quædam: at genus & ratio mortis ei penitus libera est relicta, cur igitur hanc sibi servatam voluit? Ratio una est, ut ad vitæ lignum, unde excideramus, per ignominia lignum revocaremur, inquit Nazianzenus, & quia, ut mors per arborem, sic vita per crucem, ut notat disertè S. Ambrosius.

Altera ut dum pendet mediis cælum inter & terram, cœlites terrenis reconcilientur. Eodem respicit D. Cyprianus, qui asserit Christum in crucem erectum, ut sanctificeret de excelso plebem, ut elevaret in sublimi & quasi cælo proximum scalam erigeret in patris occursum, vel ut ait S. Athanasius, ut aerem aperiret, & viam ad cælum nobis inveniret.

Tertiam, addit D. Augustinus, noluit inquit lapidari aut gladio percuti, quia nec lapides nec ferrum, quibus defendamur, semper ferre nobiscum possumus: at crucem qua contra inimici versutias muniamur, semper ferre possumus, exprimitur enim illa levi motu manus.

Quartam asserit D. Anselmus, pessimam mortem Salvator elegit ut omnem mortem occideret. Quod dum oculis animoque legit D. Bernardus amabili stupore plenus exclamat; *O bone Iesu, quid tibi est, mori nos debimus & tu solvis: Nos peccavimus & tu luis, opus sine exemplo, gratia sine merito, charitas sine modo.*

Et hæc & illa tum in morte, tum in ipso morientis testamento eluxit. Solent pij parentes, ut in lætos annos ab eorum beneficentia, pietasque testamentum condere & filiis ac propinquis sua bona legare quod & fecit Salvator optimus. *Author pietatis*, inquit S. Ambrosius, *in cruce pendens testamentum condidit, singulis pietatis opera distribuens, Apostolis persecutionem, Iudæis corpus, patri spiritum, Virgini paranympum, latroni Paradisum, peccatori infernum Christianis pœnitentibus crucem.* Nos cum sancta matre Ecclesia inclinato capite supplices dicamus,

Omnipotens sempiternæ Deus qui humano generi ad imitandum humilitatis exemplum Salvatorem nostrum carnem sumere, & crucem subire fecisti; Concede propitius, ut & patientiæ ipsius habere documenta, & resurrectionis consortia mereamur, per eundem Christum Dominum nostrum, Amen.